

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Budapesten, a 2016. év május hó 27. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

### Í T É L E T E T:

A foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétsége miatt I.r. vádlott ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 29.Bf.8199/2015/8. számú ítéletét **megváltoztatja.**

A vádlottat 1 (egy) évi időtartamra próbára bocsátja.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a vádlott személyi igazolványának száma helyesen: A.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

### I N D O K O L Á S:

A Budapesti II. és III. Kerületi Ügyészség B.2686/2011/8-I. számú vádiratában az I. r., a II. r., a III. r. és a IV. r. vádlottakkal szemben az 1978. évi IV. törvény 171. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő halált okozó, foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétsége miatt emelt vádat.

A Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság a 2013. január 10. napján kihirdetett 9.B.III.1996/2011/25. számú ítéletével az I. r., a II. r., a III. r. és a IV. r. vádlottakat az ellenük emelt vád alól a Be. 331. § (1) bekezdése alapján - figyelemmel a Be. 6. § (3) bekezdés a) pontjában írt rendelkezésre - bűncselekmény hiányában felmentette.

Az ítélet a II. r. és a III. r. vádlott vonatkozásában 2013. január 10. napján jogerőre emelkedett.

A IV. r. vádlott terhére az ügyész azonban bűnösség megállapítása végett fellebbezést jelentett be.

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2014. március 17. napján kelt 26.Bf.III.7245/2013/9. számú végzésével a IV. r. vádlott tekintetében a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 9.B.III.1996/2011/25. számú ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította.

A Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság a megismételt eljárásban 2015. január 29. napján hirdette ki a 6.B.648/2014/18. számú ítéletét, mellyel a IV.r. vádlottat az ellene foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétsége (Btk. 165. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont) miatt emelt vád alól bizonyíték hiányában felmentette a Be. 331. § (1) bekezdése alapján, figyelemmel a Be. 6. § (3) bekezdés b) pontjában írt rendelkezésre.

Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a vádlott terhére, bűnösség megállapítása és büntetés kiszabása végett.

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2015. október 22. napján kihirdetett 29.Bf.8199/2015/8. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a vádlottat bűnösnek mondta ki foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétségében (Btk. 165. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont).

Ezért öt 300 napi tétel, napi tételenként 1000 forint, összesen 300.000 forint pénzbüntetésre ítélte.

A pénzbüntetés megfizetésére 10 havi részletfizetést engedélyezett azzal, hogy egy havi részlet összege 30.000 forint.

Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése, illetve egy havi részlet megfizetésének elmulasztása esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról, valamint kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bünyügyi költségből 150.000 forint megfizetésére, míg a fennmaradó 365.360 forint tekintetében úgy rendelkezett, hogy azt az állam viseli.

A megismételt eljárásban hozott másodfokú határozat ellen a IV.r. vádlott és védője jelentettek be fellebbezést a bűnösség megállapítása miatt, felmentés érdekében.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.1306/2015/1. számú átiratában az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

Az ügyészség álláspontja szerint a megismételt eljárás során mind az első-, mind pedig a másodfokú bíróság perrendszerűen folytatta le a bizonyítási eljárást, a feltárt bizonyítékoknak megfelelően állapította meg a tényállást, amely minden tekintetben megalapozott.

A másodfokú bíróság helyesen foglalt állást a tekintetben, hogy a tényleges alkalmazási jogcímtől függetlenül a kis óvodás korú sértett felügyelete körében a IV.r. vádlottra az óvodapedagógusokra vonatkozó írott és íratlan szabályok vonatkoztak a baleset időpontjában, és azt is helyesen állapította meg, hogy a vádlott e kötelezettségét megszegte.

Az irányadó foglalkozási szabályok ugyanis kizárják, hogy egy 3 év 4 hónapos gyermeket a felügyelő személy szem elől tévesszen.

Azzal, hogy a IV.r. vádlott 10-15 perces időtartamra magára hagyta a sértettet, nem tudta időben észlelni a balesetet és nem tudott segítséget nyújtani a részére annak ellenére, hogy mind a súlyos sérülést, mind pedig a halálos eredményt az időben nyújtott segítséggel elháríthatta volna.

Az ügyészség álláspontja szerint a másodfokú bíróság helytállóan sorolta fel az igen nagy számú és nagy nyomatékkal bíró enyhítő körülményeket, azokat kellő súllyal értékelte, így helyesen alkalmazta a vádlottal szemben az enyhítő szakaszt, és a kiszabott büntetés a büntetési célokat megfelelően szolgálja.

Mindezek alapján a másodfokú határozatban kiszabott büntetés enyhítését sem tartotta indokoltnak.

**A védő** a nyilvános ülésen a fellebbezését elsődlegesen a másodfokú határozat hatályon kívül helyezésért és az elsőfokú ítélet hatályban tartásáért tartotta fenn.

Perbeszédében hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság minden tekintetben eleget tett a hatályon kívül helyező végzésben előírtaknak, azon túlmenően is minden lehetséges bizonyítékot beszerzett és azokat igen gondosan értékelte, mérlegelte. Az általa megállapított tényállás hibamentes és megalapozott.

Ezzel szemben a másodfokú bíróság súlyos eljárási szabályt vétett, mert valamennyi feltárt bizonyítékot újra értékelte, amire a Be. nem ad lehetőséget. Ennek az eljárási szabálysértésnek a végeredményeként más tényállást állapított meg és elítélte a vádlottat.

Ezzel kapcsolatosan külön kiemelte az elsőfokú ítélet 6. oldal 5. bekezdésében írtakat, ahol az elsőfokú bíróság kifejezetten megállapította, hogy a IV.r. vádlott semmiféle szabályszegést nem követett el a munkavégzése során.

A másodfokú bíróság ezzel ellentétes megállapításra jutott, a bizonyítékok újraértékelésével megsértette a tényálláshoz kötöttség elvét annak ellenére, hogy saját indokolása szerint sem volt megalapozatlan az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás.

Hangsúlyozta, hogy ezek alapján elég lenne azt kérnie, hogy a Fővárosi Ítéltábla helyezze hatályon kívül a másodfokú bíróság döntését, és tartsa fenn hatályában az elsőfokú bíróság ítéletét, de az ügy jellegére tekintettel célszerű és szükséges magával az üggyel is foglalkozni.

E körben kiemelte, hogy több együttes ok vezetett a tragikus esemény bekövetkezéséhez.

Ezek közül az egyik éppen az volt, hogy a vádlott nem tudott arról, hogy a szobát átrendezték, ennek során a szekrény más helyre került és ott a padló egyenetlenségének következtében a szekrény instabillá vált.

A másik jelentős probléma az volt, hogy az intézményben a szocializálás érdekében megpróbáltak olyan körülményeket teremteni, mint amelyek egy normál átlag családban vannak.

Ezért több különböző életkorú gyereket helyeztek el egy lakásban, ahol többnyire mindenkinek volt saját szobája, saját élettere, azonban nyilván más szabályok vonatkoztak az idősebb gyerekekre és más szabályok a kicsikre, illetve a fiatalabb gyerekekre. Ilyen helyzetben nyilvánvalóan megfelelő létszámú nevelő biztosítása szükséges, de erre a súlyos nevelői, gondozói létszámhiány miatt nem került sor, így az általában egyedül jelenlévő nevelőnek kellett döntenie arról, hogy mely gyermekkel, milyen szinten kell foglalkozni, ahogy otthon is a szülő dönti el, hogy több gyermek esetén melyikre mennyi energiát, figyelmet fordít.

Nyomatékosan utalt arra, hogy a IV.r. vádlottnak nem volt tudomása arról, hogy a szekrény a szokásoktól eltérően nem volt a falhoz rögzítve, erről őt senki nem tájékoztatta, így azzal a tudattal dolgozott, hogy a biztonsági előírásoknak a terület minden vonatkozásban megfelel.

Ennek a tájékoztatásnak az elmaradása különösen azért lényeges, mert a vádlott csak helyettesítő volt ennél a csoportnál, így a helyszín hiányosságaival ezért sem kellett tisztában lennie.

Sérelmezte, hogy folyamatosan arra hivatkozott az ügyészség és a másodfokú bíróság is, hogy a vádlott látó- és hallótávolságon kívül hagyta a gyermeket. Ez álláspontja szerint egy félreértelmezett állítás.

Vitathatatlan, hogy a IV.r. vádlott számára látótávolságon kívül esett a gyermek mozgása, ezzel szemben egyértelműen megállapítható, hogy hallótávolságon belül volt a sértett, amikor a szobájába ment.

A vádlott a baleset zaját, illetve a gyere hangját azért nem hallhatta, mert a szekrény nem a földre, hanem a gyerekekre esett, így felfogta a zörejt, és az sem vitatható, hogy a gyermek azért nem tudott kiabálni, mert ebben a mellkasára dőlt szekrény megakadályozta.

Ezt azonban nem lehet a vádlott terhére róni.

Hangsúlyozta a védő azt is, hogy a IV.r. vádlott nem volt óvoda pedagógus, ilyen szakképzettséggel nem is rendelkezett, így nem kérhető számon rajta semmiféle foglalkozási szabályszegés.

Utalt ezzel kapcsolatban arra is, hogy még az elsőfokú eljárás során meghallgatott szakértő sem tudott egyetlen konkrét foglalkozási szabályt megnevezni, amit a vádlott a magatartásával megsértett volna.

Ismét nyomatékosan arra hivatkozott, hogy több szabályszegés együttesen vezetett a baleset bekövetkezéséhez, de ezek közül olyan szabályszegés nem róható a vádlott terhére, ami a balesettel okozati összefüggésbe lenne hozható. Ezt az elsőfokú bíróság helyesen meg is állapította.

Ugyanakkor a másodfokú bíróság a jogszabályi kereteket túllépve, a bizonyítékokat felülmérlegelve rögzített ezzel ellentétes tényeket, ezért a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítélet helybenhagyását indítványozta.

**A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője** az átiratban foglaltakat fenntartotta. Perbeszédében kiemelte, hogy a másodfokú bíróság nem lépte túl a törvényi kereteket, amikor az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás kiegészítette két ponton.

Ezek a kiegészítések relevánsak és a beszerzett bizonyítékokon alapulnak, ezzel jogszabályt a másodfokú bíróság nem sértett.

A másodfokú bíróság nem tett mást, mint ismét sorra vette a rendelkezésre álló bizonyítékokat és azt vizsgálta - szigorúan jogi szempontból -, hogy valamilyen foglalkozási előírást megsértett-e a IV.r. vádlott az eljárása során, vagyis, hogy a IV.r. vádlott úgy járt-e el, ahogy a konkrét körülmények között és a foglalkozásából adódóan az kötelessége lett volna, vagy mulasztás terheli, ami miatt a büntetőjogi felelőssége megállapítható.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint e körben a foglalkozási szabályszegés megállapítható és ezzel az ügyészség is egyetértett.

Nem vitatta, hogy több emberi mulasztás együttes eredményként következett be a baleset, de ezek között ott van a vádlott szabályszegő magatartása is, így a büntetőjogi felelősségének megállapítása törvényes.

A joghátrány tekintetében azonban úgy nyilatkozott, hogy a pénzbüntetés jelen esetben eltúlzottan súlyos.

Azzal érvelt, hogy egy ilyen cselekmény súlyát, következményeit a felelőssé tett személy egy életen keresztül viseli.

A büntetési célok álláspontja szerint azzal valósultak meg, hogy a bíróság kimondta a vádlott bűnösségét.

Jelen esetben egy több mint 70 éves, büntetlen előéletű, hosszú időn keresztül kimagasló színvonalon nevelő tevékenységet végző személy esetében intézkedés alkalmazása is elegendő a büntetési célok eléréséhez, ezért a joghátrány tekintetében a másodfokú határozat megváltoztatását és a legrövidebb időtartamú próbára bocsátás alkalmazását indítványozta.

A vádlott az utolsó szó jogán nem kívánt semmit előadni.

A fellebbezés az alábbiak szerint - más okból - alapos.

A harmadfokú bíróság a vádlotti és védői fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet és az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárást - függetlenül attól, hogy ki fellebbezett - a Be. 387. § (1) bekezdése alapján felülbírált abból a szempontból is, hogy az eljárási szabályokat az elsőfokú, illetve a másodfokú bírósági eljárásban megtartották-e, valamint, hogy a másodfokú ítélet megalapozott-e vagy sem.

E vizsgálódása során megállapította, hogy mind az elsőfokú, mind pedig a másodfokú bíróság az eljárási szabályokat betartotta.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárás során a Be. 404. § és 405. §-ában, valamint a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 26.Bf.III.7245/2013/9. számú hatályon kívül helyező végzésében előírtakat maradéktalanul betartotta.

Az elsőfokú bíróság megkísérelte tisztázni, hogy a vádlott a tanú1-gyel töltött ideje, az általuk megoldott feladatokra is figyelemmel, hozzávetőlegesen mennyi volt, kihallgatta az alapeljárásban már meghallgatott tanúkat, továbbá az alapeljárás során jogerősen felmentett vádlottakat is. Ez utóbbiak esetében a Be. 296. § (4) bekezdésében írtakat is szem előtt tartotta.

Kihallgatta a gyermekvédelmi szakértőt is.

Rögzíthető, hogy az elsőfokú bíróság a megismételt eljárás során helyt adott a tanú2, a tanú3, a tanú4, továbbá a tanú5 és a tanú6 folytatólagos kihallgatására irányuló ügyészi indítványnak, csakúgy, mint a tanú5 meghallgatására irányuló védői indítványának is.

Az elsőfokú bíróság perrendszerűen tette tárgyalás anyagává a megismételt eljárásban készült kiegészítő szakértői vélemény tartalmát, és a szakértőt több alkalommal meg is hallgatta a tárgyalásokon.

Mindezek alapján helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság a megismételt eljárás során a szükséges bizonyítékok beszerzésével és azok értékelésével, mérlegelésével megállapított tényállása túlnyomó részt megalapozott.

Helyesen észlelte ugyanakkor a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú ítéletben rögzített tényállás kiegészítésre szorul a sértett és a IV.r. vádlott balesetkori elhelyezkedésének pontos feltüntetésére vonatkozóan, hiszen ez a helyzet - a sértett és a vádlott közötti távolság - a kiskorú gyermek mozgásának, tevékenységének figyelemmel kísérési lehetősége, képezte a felügyeleti kötelezettség teljesíthetőségének az alapját.

A másodfokú bíróság e vonatkozásban a rendelkezésre álló tanúvallomások alapján - így többek között a tanú2, a tanú6 és a tanú3 vallomása szerint - helytállóan egészítette ki a tényállást azzal, hogy kiskorú sértett 5-10 percig a vádlott felügyelete alól teljes mértékben kikerült, mivel a nevelői szobából sem a nappalira, sem pedig a sértett lakószobájára rálátni nem lehetett, így a lakószobában történeteket a vádlott nem észlelhetett, és amennyiben a nappaliban a TV is szólt, abban az esetben a lakószobában történetek hanghatása sem volt számára hallható.

Hasonlóképpen helytállóan egészítette ki a tényállást a másodfokú bíróság az orvosszakértői vélemény adatai alapján azzal is, hogy amennyiben a szekrény felborulását követő 3 percen belül a IV.r. vádlott az eseményt észleli és segítséget tud nyújtani kiskorú sértettnek, akkor esély lett volna a sértett maradandó sérüléseinek és a halálának az elmaradására is.

Egyetértett a harmadfokú bíróság azzal, hogy a másodfokú bíróság a tényállásból kirekesztette az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy a IV.r. vádlott foglalkozási szabályt nem szegett, így kiskorú sértett halála a vádlott magatartásával közvetlen okozati összefüggésbe nem hozható.

A kirekesztésre vonatkozóan a másodfokú határozat 3. oldal 3. bekezdésében írtak helytállóak.

A másodfokú bíróság által korrigált tényállás a harmadfokú bíróság álláspontja szerint minden tekintetben megalapozott, összhangban áll a feltárt bizonyítékokkal, így annak sem a kiegészítése, sem a pontosítása nem szükséges, így irányadó volt a harmadfokú eljárás során is.

Megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás adatait iratszerűen rögzítette az elsőfokú határozatban és az indokolási kötelezettségének is túlnyomó részt eleget tett.

A másodfokú bíróság a foglalkozási szabályok tekintetében rögzítette, hogy az elsőfokú ítélet a vonatkozó jogszabályokat, illetve előírásokat (házi rend, SZMSZ), illetve azok részleteit helyesen tüntette fel, így helytállóan hivatkozott az 1997. évi XXXI. törvény 2. § (4) bekezdésére, továbbá a Szervezeti és Működési Szabályzat 5.4.1. pontjában, illetve a 8. részében írtakra is.

Helytállóan emelte ki ugyanakkor, hogy a felsorolt rendelkezések, valamint a tárgyaláson is több alkalommal meghallgatott gyermekvédelmi szakértő nyilatkozatának téves értelmezése vezetett az elsőfokú bíróság azon megállapítására, hogy a IV.r. vádlott terhére foglalkozási szabályszegés bizonyítottnak nem állapítható meg.

Nem vitatható, hogy a cselekmény időpontjában a IV.r. vádlott felügyeletére négy különböző életkorú gyermek volt bízva, akik közül kiskorú sértett volt a legfiatalabb a mindössze 3 éves és 4 hónapos életkorával.

A vádlottnak tehát ebben az időszakban úgy kellett teljesítenie a feladatát, hogy az valamennyi gyermek biztonságos felügyeletét jelentse az életkoruktól függetlenül.

E körben helyesen fejtette ki a másodfokú bíróság azt az álláspontját, hogy a foglalkozási szabályok körét minden esetben a ténylegesen végzett tevékenység határozza meg, és azt is helyesen emelte ki, hogy e tekintetben nem bír jelentőséggel az, hogy a vádlottnak óvodapedagógusi képesítése nem volt.

A másodfokú ítélet 6., 7. oldalán és 8. oldal első bekezdésében írtakkal a harmadfokú bíróság maximálisan egyetért, és ahhoz az alábbiakat fűzi:

A Btk. 165. §-ában szabályozott foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés törvényi tényállásának védett jogi tárgya a más ember életének vagy testi épségének védelme. Ezért került ez a különös részi tényállás a Btk. XV. Fejezetében az élet, testi épség és egészség elleni bűncselekmények közé.

A törvényi tényállás megfogalmazásából következik, hogy ennek a cselekménynek az alanya - elkövetője - csak olyan személy lehet, aki valamely foglalkozási szabály hatálya alatt áll, azaz szabályokhoz kötött foglalkozást gyakorol.

A ma irányadó és töretlen bírói gyakorlat szerint meg kell állapítani az elkövetőnek a büntetőjogi felelősségét a főfoglalkozásától függetlenül akkor is, ha olyan tevékenységet végez, amelyre meghatározott foglalkozási szabályok vonatkoznak és azokat megsérti, mivel alappal elvárható tőle, hogy az akárcsak ideiglenesen gyakorolt tevékenység szakmai előírásait megismerje, illetve azokat betartsa.

A cselekmény elkövetési magatartása ezeknek az írott vagy íratlan foglalkozási szabályoknak a megszegésében nyilvánul meg, mivel az elkövető az adott foglalkozásnak éppen azokat a szabályait sérti meg a szabályszegő magatartásával, amelyek a szóban forgó tevékenység közben az emberi élet, illetve a testi épség védelmét szolgálják.

Azt is szükséges kiemelni, hogy az elkövetői magatartás - mint jelen esetben is - mulasztás is lehet, amely azt jelenti, hogy a veszélyeztető folyamat a szabályt megsértő elkövető magatartásától függetlenül indul el, azonban az elkövető - akinek egyébként ez éppen a foglalkozásából eredően a feladata lenne - a folyamatot nem akadályozza meg és abba nem is avatkozik bele.

Jelen ügyben az elsőfokú bíróság a IV.r. vádlottat azért mentette fel az ellene emelt vád alól, mivel álláspontja szerint az egyébként nevelőtanárként alkalmazott vádlottól nem volt elvárható, hogy az óvodapedagógusokra vonatkozó speciális szabályokat ismerje és betartsa.

Vitathatatlan, hogy a gyermekvédelmi szakértő szakvéleményében és tárgyalási nyilatkozataiban is arra utalt, hogy a különböző jogszabályok 3 éves kortól 18 éves korig nem differenciálnak a gyermekek felügyelete, a felügyelet végrehajtási módja tekintetében, csak annyit írnak elő, hogy a gyermeket életkorának, szükségleteinek megfelelően kell ellátni.

Nem lehetők fel a szakértő szerint olyan írott szakmai szabályok sem, amelyek a 3 év feletti gyermek felügyeletének pontos tartalmát, mibenlétét meghatároznák.

Ezzel szemben kiemeli a harmadfokú bíróság, hogy az általános gondossági és felügyeleti kötelezettségen túlmenően a vonatkozó SZMSZ 8. része egyértelműen rögzíti, hogy az óvodapedagógus nem hagyhatja felügyelet nélkül a gyermeket.

Utal a harmadfokú bíróság arra is, hogy valamennyi meghallgatott tanú, de maga a vádlott is úgy nyilatkozott, hogy a gyermekek csoportszintű elosztásának éppen az volt a célja, hogy családi elhelyezéshez közelítő körülményeket biztosítsanak a számukra.

Már ebből is levezethető, hogy az óvodapedagógusokra vonatkozó speciális előírások ismeretének hiányában is az általános gondossági kötelezettség érvényesül és ennek körében a gyermek felügyeletét ellátó személytől ugyanazok a kötelezettségek várhatók el, mint amelyek a szülői felügyelet ellátására is vonatkoznak.

Ebbe pedig mindenképpen beletartozik egy a 3. életévét alig túlhaladó életkorú gyermek esetében a folyamatos és állandó felügyelet biztosítása.

Utal a szakértői véleménnyel kapcsolatosan a harmadfokú bíróság arra is, hogy a szakértő véleménye a bíróság számára minden alkalommal csak egy a többi bizonyíték között, illetve azok mellett, amelyeknek az értékelése a többi bizonyítékkal összevetve kell, hogy megtörténjen, és ez adott esetben azt is eredményezheti, hogy a bíróság a szakértői véleményt nem fogadja el.

Jelen esetben a cselekmény sértettje, kiskorú sértett 3 év és 4 hónapos volt, vagyis négy hónappal lépte túl azt az életkort, amellyel már az óvodás korú gyermekek közé volt sorolható.

Köztudomású, hogy az ilyen életkorú gyermekek magatartása kiszámíthatatlan, és akkor is balesetet eredményezhet, ha a nevelő vagy a szülő a gyermek közvetlen közelében tartózkodik.

Az általános gondossági és felügyeleti kötelezettség tehát e tekintetben mindenképpen fennállt a IV.r. vádlott vonatkozásában is, attól függetlenül, hogy a speciális vonatkozó szabályokat ismerte-e vagy sem.

Az a körülmény, hogy a vádlott kiskorú tanuló-gyermek a nevelői szobába ment, ahonnan nem csak a sértettet, de e többi gyermeket, azok magatartását, tevékenységét sem tudta figyelemmel kísérni, egyértelműen ennek a kötelezettségnek a megszegését jelenti.

Mivel pedig a Btk. 165. §-ában írt törvényi tényállás vonatkozásában nem csak az írott, hanem az íratlan magatartási, foglalkozási szabályok megszegése is tényállásszerű, megállapítható, hogy a IV.r. vádlott a rá vonatkozó foglalkozási szabályokat megszegte akkor, amikor felügyelet nélkül hagyta hosszabb időre a sértettet.

Kiemeli a harmadfokú bíróság azt is, hogy a foglalkozási szabályszegésnek az eredménye jelen tényállásnál a más vagy mások életének, testi épségének vagy egészségének közvetlen veszélyeztetése, vagy testi sértés okozása.

Jelen törvényi tényállás esetében a közvetlen veszély mindig olyan helyzetet jelent, amely a sérelem konkrét és azonnali bekövetkezését teszi lehetővé. A veszély tehát ebben az esetben meghatározott helyzetre és meghatározott személyre konkretizálódik.

Az a körülmény, hogy a vádlottnak nem volt tudomása arról, hogy a lakószobában felújítási munkálatokat végeztek, továbbá arról sem, hogy a szoba berendezési tárgyai más-más helyre kerültek, ezen túlmenően nem értesült semmilyen formában arról sem, hogy a plüssjátékokat tároló szekrényrész instabil, a vádlotti magatartás büntetőjogi értékelésekor relevanciával nem bír.

A büntetőjog ugyanis a veszély és a közvetlen veszély fogalma között különbséget tesz.

A veszély fogalma olyan helyzet, amely lehetővé teszi a sérelem bekövetkezését.

Jelen esetre vetítve ez azt jelenti, hogy a zárt állapotban egyébként stabilan álló szekrény akkor válik veszélyforrássá, hogy ha annak ajtaját vagy fiókjait valaki kinyitja. Ebben az esetben ugyanis a mindaddig stabilan álló szekrény instabillá és borulékonyvá vált, és magában hordozta azt a lehetőséget, hogy a szekrényt kinyitó személyre rádőljön.

A IV.r. vádlott azzal a szabályszegésével, hogy a 3 év 4 hónapos sértettet 10-15 percre felügyelet nélkül hagyta, megteremtette annak lehetőségét, hogy kiskorú sértett a lakószobájába menjen, a szekrény ajtajait kinyissa, fiókjait kihúzza és a polcra gyerekszobát kíséreljen meg levenni.

A baleset közben következett be, így egyértelműen összefüggésbe hozható a IV.r. vádlott foglalkozási szabályszegésével.

Nem hagyható értékelés nélkül az orvosszakértői vélemény azon megállapítása sem, amely szerint, ha a balesetet 3 percnél belül észlelik és a sértettnek segítséget nyújtanak, úgy a súlyos sérülések és a halál bekövetkezése is elmaradhatott volna.

Egyértelmű tehát, hogy a IV.r. vádlott szabályszegő magatartásának eredményeként, azzal közvetlen okozati összefüggésbe hozhatóan következett be a baleset és a kiskorú sértett halála is.

Megjegyzzi még a harmadfokú bíróság, hogy a vádlott a büntetőjogi felelősségre vonás alól csak abban az esetben mentesülhetett volna, ha a szabályszegő magatartása nélkül is elháríthatatlanul bekövetkezett volna a baleset.

Utal a harmadfokú bíróság ezen túlmenően arra is, hogy amennyiben az eljárás során tisztázható lett volna az, hogy ki mulasztotta el a szoba műszaki ellenőrzését, illetve, hogy a baleset más személy vagy személyek foglalkozási szabályszegésének együttes eredményeként következett be, ez a vádlott büntetőjogi felelősségre vonását abban az esetben sem érintené, mivel a magyar büntetőjog a feltételek egyenértékűségének elvét vallja.

Következésképpen az a körülmény, hogy valaki vagy valakik a felpúposodó parkettán helyezték el a szekrényt, illetve, hogy ennek a ténynek a közlése a nevelők felé elmaradt, továbbá, hogy biztonsági és balesetvédelmi bejárásra sem került sor, a vádlott büntetőjogi felelősségét nem érinti, legfeljebb a büntetés kiszabása körében értékelhető körülményt jelent.

Mindezek alapján helyesen állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a IV.r. vádlott a terhére rótt bűncselekményt megvalósította és a cselekmény jogi minősítése is törvényes azzal a kiegészítéssel, hogy a vádlott terhére a gondatlanság enyhébb formája, a negligencia róható.

A Btk. 2. § alkalmazását illetően megállapítható, hogy a különös részi törvényi tényállás szövege és büntetési fenyegetettsége mind az elkövetéskori, mind pedig a jelenleg hatályos Btk. szerint azonos. A másodfokú bíróság által választott pénzbüntetésre pedig helytálló az a megállapítás, hogy jelenleg hatályos büntető törvény - az egy napi tétel összegének alacsonyabb mértéke miatt - a vádlott számára kedvezőbb elbírálást eredményez.

Annak megítélésénél, hogy az elkövetéskori vagy az elbíráláskori büntető törvény kedvezőbb-e, az anyagi jogi rendelkezéseket összehatásukban kell értékelni. Ennek körében nemcsak a bűncselekmény büntetési tételének, de az általános rész egyéb szabályainak, a választott büntetés vagy intézkedés adott szabályozásának is jelentősége van.

A büntetés kiszabása körében értékelhető enyhítő körülményeket a másodfokú bíróság hiánytalanul sorolta fel, és helyesen állapította meg, hogy a vádlott terhére egyetlen súlyosító körülmény sem észlelhető. Ugyanakkor további enyhítő körülményt jelent a gondatlanság enyhébb formájának megvalósulása.

A harmadfokú bíróság a kifogástalan életvitelű, a munkáját kimagasló szakmai színvonalon végző, idősebb korú vádlott esetében a számos enyhítő körülményre is tekintettel eltúlzottan súlyosnak találta a másodfokú bíróság által alkalmazott büntetést.

Az eset összes körülményét és a vádlott személyiségét is figyelembe véve intézkedés - próbára bocsátás - alkalmazásával is elérhetőek a büntetési célok.

E körben a harmadfokú bíróságnak is el kellett végezni az alkalmazandó büntető törvény vizsgálatát.

Megállapítható, hogy mind az elkövetéskori, mind pedig az elbíráláskori büntető törvény lehetővé tette a próbára bocsátást vétség miatt.

Az elkövetéskori törvény szerint a próbaidő tartamát egy évtől három évig, években kellett meghatározni.

A jelenleg hatályos törvény szabályozása ettől csak annyiban tér el, hogy a próbaidőt években vagy években és hónapokban kell meghatározni.

Ez utóbbi törvényi rendelkezés egyértelműen differenciáltabb, árnyaltabb elbírálást tesz lehetővé, ezért a harmadfokú bíróság álláspontja szerint az elbíráláskori büntető törvényt kell alkalmazni.

A fentiekre tekintettel a harmadfokú bíróság a Be.398.§.(1)(2) bekezdései alapján a másodfokú bíróság ítéletét a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, és a Btk. 65.§ (1) és (3) bekezdésének alkalmazásával őt 1 évre próbára bocsátotta.

A másodfokú ítélet egyéb törvényes rendelkezéseit a Be.397.§. alapján helybenhagyta., azzal, hogy a vádlott személyi okmányának számát helyesbítette.

Budapest, 2016. év május hó 27. napján

. Magócsi István sk.

a tanács elnöke

. Halász Irén sk.

előadó bíró

dr. Borbás Virág Bernadett sk.  
bíró

A Fővárosi Törvényszék 29.Bf.8199/2015/8. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság 5.Bhar.7/2016/8. számú ítéletében írt változtatással 2016. év május hó 27. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2016. év május hó 27. napján

dr. Magócsi István sk.  
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Moncz Tímea

tisztviselő